

Nr 81.

Ankom till Riksdagens kansli den 13 maj 1912 kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition angående försäljning af första kompanichefsbostället Makrismåla nr 1 i Kronobergs län.

(1:a Afd.)

I en till Riksdagen den 19 april 1912 afläten, till jordbruksutskottets förberedande behandling hänvisad proposition, nr 259, har Kungl. Maj:t, under åberopande af bilagd utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden för samma dag, föreslagit Riksdagen medgifva, att, sedan första kompanichefsbostället 1 mantal Makrismåla nr 1 i Elmeboda socken af Kronobergs län blifvit fördeladt i tio i statsrådsprotokollet närmare angifna lotter, dels de med litt. B, C, D, E, F, G och H betecknade ägolotterna samt backstugan Nyadal må hvar för sig upplåtas enligt kungl. kungörelsen den 31 december 1909 angående förändrade grunder för åtgärder i syfte att åt mindre bemedlade och obemedlade bereda tillfälle att förvärfva egnahemslägenheter från vissa kronoegendomar och med iaktagande af de i kungl. brefvet till domänstyrelsen samma dag i fråga om tillämpningen af berörda grunder meddelade närmare bestämmelser, dels de med litt. Aa och Ab betecknade ägolotterna må hvar för sig å offentlig auktion till den högstbjudande försäljas under de i kungl. brefvet den 29 maj 1874 omförmällda villkor med tillträdesrätt för köpare den 14 mars 1913.

Till stöd för denna framställning har departementschefen till berörda statsrådsprotokoll anfört följande:

»Under åren 1910 och 1911 har arrendeuppskattning hållits å första kompanichefsbostället 1 mantal Makrismåla nr 1 i Elmeboda socken af Kronobergs län, hvilken egendom är för statsverkets räkning utarrenderad till den 14 mars 1913 mot årligt arrende af 1,000 kronor. Vid förrättningen har föreslagits styckning och försäljning af egendomen och har

Bihang till Riksdagens protokoll. 10 saml. 48 häft. (Nr. 81—84.)

1

domänstyrelsen med underdålig skrifvelse den 29 mars 1912 underställt detta ärende Kungl. Maj:ts nådiga pröfning samt för sådant ändamål öfverlämnat ärendet rörande handlingar, däribland en af extra landmätaren G. Norlin år 1910 öfver egendomen upprättad karta med beskrifning, styckningsförslag och handlingar angående ändring af samma förslag.

Af handlingarna inhämtas, bland annat, att egendomen, som är belägen 0.2 mil från Räfvermåla järnvägsstation, har en areal af 227 hektar 29.6 ar, därav 36 hektar 78.6 ar tomter och åker, 23 hektar 36.1 ar äng och odlingsmark, 166 hektar 58 ar afrösningsjord och 56.9 ar impediment.

Å egendomen finnes en lägenhet, benämnd Hallatorpet, försedd med kronan tillhöriga åbyggnader, sex lägenheter bebyggda med inne-hafvarna tillhöriga hus och en backstuga Nyadal, hvilkens ägare bebor stugan och till den brukar ett mindre åkerstycke. Uppskattningsmännen hafva ansett, att alla dessa lägenheter äro lämpliga att upplåtas till egna hem. Då egendomen, efter frånsäljandet af lägenheterna, skulle ha en areal af 15 hektar 74.5 ar tomt och åker, 11 hektar 79.3 ar äng och odlingsmark samt 63 hektar 30 ar afrösningsjord, har det synts uppskattningsmännen, som om hufvudgården borde styckas i två ungefär lika stora lotter till försäljning.

Enligt styckningsförslaget skulle egendomen uppdelas sålunda:

Samtliga lägenhetsinnehafvare hafva förklarat, att de önskade köpa sina lägenheter, därvid innehafvaren af Hallatorpet hemställt, att kronan mätte genom en afverkning minska skogsbeståndet på lägenheten, så att köpeskillingen kunde nedsättas till ett för honom lämpligare belopp än det ursprungligen åsatta 5,100 kronor.

Jägmästaren, som värderat skogstillgången å egendomen till 22,291 kronor 75 öre, har icke haft något att erinra mot egendomens försäljning på föreslaget sätt samt meddelat, att å Hallatorpet och Oxhagetorpets kronan lämpligen kunde afverka respektive omkring 500 och 200 kubikmeter skog, utan att torparna darefter komme att lida brist på nybygg-nads- och husbehovsvirke.

Öfverjägmästaren, som tillkännagifvit, att ingen anledning före-funnes att för något skogsväsendets ändamål bibehålla egendomen eller någon del därav i kronans ägo, har mot saluvärderingen af skogen anmärkt, att på grund af de goda afsättningsförhållandena värdet å barrskogen kunde höjas med 20 procent.

På grund af hvad jägmästaren anfört har afverkning företagits med 485 kubikmeter å Hallatorpet och 200 kubikmeter å Oxhagetorpets, hvarigenom skogsvärdena nedbragts med respektive 2,760 kronor och 1,175 kronor i runda tal.

Saluvärdena å lotterna hafva, med iakttagande af den af öfver-jägmästaren föreslagna höjningen af värdet å barrskogen och med iakttagande af värdeminskningen genom den företagna afverkningen å Hallatorpet och Oxhagetorpets, uträknats sålunda:

För litt. Aa, del af hufvudgården, kr.	14,410,	däraf för skog kr.	5,948.
» » Ab, » » »	12,610,	» » » »	6,552.
» » B, Evedal.....	2,850,	» » » »	835.
» » C, Glasholmen	2,950,	» » » »	1,762.
» » D, Björkholmen	2,700,	» » » »	1,307.
» » E, Hallatorpet	3,045,	» » » »	1,494.
» » F, Gölatorpet	3,170,	» » » »	1,603.
» » G, Oxhagetorpets	2,985,	» » » »	1,123.
» » H, Kvarntorpets	2,655,	» » » »	833.
» Nyadal	120,	» » » »	—
Summa kr.		Summa kr.	21,457.
47,495.			

Egendomen, som är taxeringsvärdederad till 27,300 kronor, har åsatts ett arrendevärde af tillhöpa 1,148 kronor.

Kungl. Maj:ts befallningshafvande har biträdt uppskattningsmännens förslag.

Landtmäteristyrelsen har meddelat, att hinder mot ägostyckning af ifrågavarande egendom icke föreligger.

Jämväl domänstyrelsen har tillstyrkt uppskattningsmännens förslag.»

Utskottet, som icke har något att erinra mot ifrågavarande framställning, hemställer,

att Kungl. Maj:ts förevarande proposition må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 13 maj 1912.

På jordbruksutskottets vägnar:

D. PERSSON i Tällberg.

I beslutet hafva deltagit: från *Första kammaren*: A. T. Odelberg, G. L. De Geer, P. Paulson, G. Tamm, A. H. Fahlén, E. A. Lindblad, A. Pers, A. H:son Wachtmeister; från *Andra kammaren*: D. Persson i Tällberg, N. Persson i Malmö, S. Linders, P. O. Lundell, P. Hellström, O. Nilsson i Tånga, C. L. Olausson, V. A:son Ekerot.
